

ЦЕНТЪР ЗА
ИЗСЛЕДВАНЕ НА
ДЕМОКРАЦИЯТА

Центъра за изследване на демокрацията (Групата)

Консолидиран годишен финансов отчет

31 декември 2022 г.

Доклад на независимия одитор

До Общото събрание
на Центъра за изследване на демокрацията

Доклад върху консолидирания финансов отчет

Извършихме одит на консолидирания финансов отчет на Центъра за изследване на демокрацията и неговите консултантски звена „Витоша РИСЪРЧ“ ЕООД и „Проект 1“ ЕООД („Групата“), който се състои от консолидиран отчет за финансовото състояние към 31 декември 2022 г., консолидиран отчет за всеобхватния доход, консолидиран отчет за промените в собствения капитал и консолидиран отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителни приложения към консолидирания финансов отчет, съдържащи и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики.

Мнение

По наше мнение, приложеният консолидиран финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние на Групата към 31 декември 2022 г., както и консолидираните финансови резултати от дейността и паричните потоци за същата година, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

Одитът беше извършен в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани по-нататък в раздел „Отговорност на одитора“. Ние сме независими от Групата в съответствие с Етичния кодекс на професионалните счетоводители на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС) и с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на одитирането на консолидирани финансови отчети в България, като сме се съобразили и с всички останали етични стандарти, залегнали в ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Считаме, че установените при одита факти са достатъчна и уместна база, върху която можем да си съставим мнение.

Допълнителна информация, различна от консолидирания финансов отчет и одиторския доклад

Отговорност за допълнителната информация носи ръководството. Допълнителната информация се съдържа в доклада за дейността, изготвен от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва консолидирания финансов отчет и одиторския доклад към него.

Нашето мнение относно консолидирания финансов отчет не обхваща допълнителната информация и ние не правим никакви заключения относно нейната надеждност, освен ако това не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Нашата отговорност във връзка с одита на консолидирания финансов отчет се състои в това да прочетем допълнителната информация, за да преценим дали тя е в съществено несъответствие с консолидирания финансов отчет или с фактите, установени по време на одита, и дали не съдържа някакво друго съществено неправилно отчитане. В случай че на базата на работата, която сме извършили, достигнем до заключение, че в тази допълнителна информация е налице съществено неправилно отчитане, ние сме длъжни да докладваме този факт.

Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Допълнителни въпроси, които поставя за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и задължението ни за докладване съгласно МОС, по отношение на доклада за дейността изпълнихме и процедурите, допълващи изискваните по МОС, съгласно Указанията на професионалната организация на дипломираните експерт-счетоводители и регистрираните одитори в България – Институт на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС), издадени на 29.11.2016 г. (утвърдени от Управителния съвет на ИДЕС на 29.11.2016 г.). Тези процедури засягат проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на допълнителната информация, които се правят с цел да ни подпомогнат при формирането на становище относно това дали допълнителната информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството, приложим в България.

Във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството, на базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, съответства на консолидирания финансов отчет;
- докладът за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството;
- докладът за плащанията към правителствата за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, е предоставен и изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

Отговорност на ръководството за консолидирания финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този консолидиран финансов отчет в съответствие с МСФО, приети от ЕС, и за системата си за вътрешен контрол, каквато то определя като необходима за гарантиране изготвянето на консолидирани финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали последните се дължат на измама или на грешка.

При изготвяне на консолидирания финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие, и използвайки счетоводната база на основата на

предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Групата или да преустанови дейността ѝ, или ако не разполага с друга алтернатива, освен да предприеме това действие.

Отговорност на одитора

Ние имаме за цел да установим в разумна степен на сигурност дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали те се дължат на измама или на грешка, и да съставим одиторски доклад, в който изразяваме нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че ако одитът е извършен в съответствие с МОС, той ще разкрие съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или на грешка и се смятат за съществени, ако има разумно основание да се предположи, че самостоятелно или в съвкупност те биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние прилагаме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. В допълнение ние:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания в консолидирания финансов отчет, независимо дали те се дължат на измама или на грешка; разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и при одита си установяваме факти, които да са достатъчна и уместна база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления, които въвеждат одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол;
- проучваме вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Групата;
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на приблизителните счетоводни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството;
- правим заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база, въз основа на предположението за действащо предприятие и на установените при одита факти, свързани с евентуалното наличие на съществена несигурност относно събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения за способността на Групата да функционира като действащо предприятие. Ако достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, сме длъжни в одиторския си доклад да привлечем внимание към свързаните с тази несигурност оповестявания в консолидирания финансов отчет или, в случай че тези оповестявания са неуместни, да променим мнението си. Заключениета ни се основават на фактите, установени при одита до датата на завършване на одиторския доклад. Възможно е обаче след тази дата да възникнат събития или условия, които да станат причина Групата да преустанови функционирането си като действащо предприятие;

- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на консолидирания финансов отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по достоверен начин.

Стоян Донеv
Регистриран одитор
25.07.2023 г.
София

0509 Стоян
Донеv
Регистриран одитор

Център за изследване на демокрацията (Групата)
Консолидиран отчет за финансовото състояние, 31 декември 2022 г.

(Всички суми са в хил.лева)	Прил.	Към 31 декември 2022 г.	Към 31 декември 2021 г.
Активи			
Имоти, машини, съоръжения и оборудване	5	465	1 023
Дълготрайни нематериални активи	6	3 406	1 667
Инвестиционни имоти	7	398	398
Общо дълготрайни активи		4 269	3 088
Търговски и други вземания	8	811	584
Парични средства и парични еквиваленти	9	4 385	4 557
Разходи за бъдещи периоди		158	47
Общо краткотрайни активи		5 354	5 188
Дългосрочен заем	8	174	182
Общо дълготрайни финансови активи		174	182
Общо активи		9 797	8 458
Собствен капитал		6 719	6 336
Пасиви			
Общо дългосрочни пасиви		-	-
Задължения към партньори и клиенти	10	193	93
Финансиране за бъдещи периоди	11	2 885	2 029
Общо краткосрочни пасиви		3 078	2 121
Общо пасиви		3 078	2 121
Общо собствен капитал и пасиви		9 797	8 458

Ръководството е одобрило този консолидиран финансов отчет на 25.07.2023 г. Финансовият отчет е подписан от името на Управителния съвет от:

Владимир Йорданов
Изпълнителен директор
25.07.2023 г.

Заверил съгласно одиторския доклад:

Стоян Донев
Регистриран одитор
25.07.2023 г.

Център за изследване на демокрацията (Група)
 Консолидиран отчет за всеобхватния доход, 31 декември 2022 г.

(Всички суми са в хил.лева)	Прил.	Към 31 декември 2022 г.	Към 31 декември 2021 г.
Приходи от безвъзмездно финансиране	12	3 722	2 634
Себестойност на продажбите	14	(3 430)	(2 319)
Брутна печалба от безвъзмездно финансиране		292	315
Приходи от услуги и други дейности	13	1 029	817
Себестойност на продажбите	14	(911)	(669)
Брутна печалба		410	463
Финансови приходи		31	24
Финансови разходи		(19)	(13)
Нетни финансови разходи	15	12	11
Печалба преди данъци		422	474
Разход за данък върху печалбата	16	(37)	(34)
Нетна печалба за периода		385	440
Друг всеобхватен доход		–	–
Общ годишен всеобхватен доход		385	440

Ръководството е одобрило този консолидиран финансов отчет на 25.07.2022 г. Финансовият отчет е подписан от името на Управителния съвет от:

Владимир Йорданов
 Изпълнителен директор
 25.07.2023 г.

Заверил съгласно одиторския доклад:

Стоян Донеv
 Регистриран одитор
 25.07.2023 г.

*Център за изследване на демокрацията (Групата)
Консолидиран отчет за паричните потоци, 31 декември 2022 г.*

(Всички суми са в хил. лева)	Прил.	Към 31 декември 2022 г.	Към 31 декември 2021 г.
Парични потоци от оперативна дейност			
Печалба преди данъци		385	474
Корекции за:			
Амортизации		55	36
Промени в оборотния капитал:			
Търговски и други вземания		(241)	(184)
Търговски и други задължения		991	572
Нетен паричен поток от оперативна дейност		1 190	898
Платен корпоративен данък		(37)	(34)
Нетни парични потоци от оперативна дейност		1 153	864
Парични потоци от инвестиционна дейност			
Покупка на имоти, машини и съоръжения и нематериални активи		(1 313)	(1 121)
Нетни парични потоци за инвестиционната дейност		(1 313)	(1 121)

Център за изследване на демокрацията (Група)
 Консолидиран отчет за паричните потоци, 31 декември 2022 г.

(Всички суми са в хил. лева)	Прил.	Към 31 декември 2022 г.	Към 31 декември 2021 г.
Парични потоци от финансова дейност			
Платени главници, лихви и комисионни		(12)	11
Нетни парични потоци за финансова дейност		(12)	11
Нетно увеличение / (намаление) на паричните средства и паричните еквиваленти		(172)	(246)
Парични средства и парични еквиваленти в началото на годината		4 557	4 803
Парични средства и парични еквиваленти в края на годината	9	4 385	4 557

Ръководството е одобрило този консолидиран финансов отчет на 25.07.2023 г. Финансовият отчет е подписан от името на Управителния съвет от:

Владимир Йорданов
 Изпълнителен директор
 25.07.2023 г.

Заверил съгласно одиторския доклад:

Стоян Донеv
 Регистриран одитор
 25.07.2023 г.

Център за изследване на демокрацията (Група)
 Консолидиран отчет за промените в собствения капитал, 31 декември 2022 г.

(Всички суми са в хил. лв.)	Прил.	Неразпределена печалба
Салдо на 1 януари 2021 г.		5 896
Нетна печалба за годината		440
Салдо към 31 декември 2021 г.		<u>6 336</u>
Салдо на 1 януари 2022 г.		6 336
Нетна печалба за годината		385
Други		(2)
Салдо към 31 декември 2022 г.		<u><u>6 719</u></u>

Ръководството е одобрило този консолидиран финансов отчет на 25.07.2023 г. Финансовият отчет е подписан от името на Управителния съвет от:

Владимир Йорданов
 Изпълнителен директор
 25.07.2023 г.

Заверил съгласно одиторския доклад:

Стоян Донев
 Регистриран одитор
 25.07.2023 г.

1. Резюме на дейността

Центърът за изследване на демокрацията (наричан „Центъра“) е организация с нестопанска цел, със седалище и адрес на управление в Република България. Консолидираният финансов отчет на Центъра към 31 декември 2022 г. обобщава резултатите на Центъра и неговите консултантски звена „Витоша Рисърч“ ЕООД и „Проект 1“ ЕООД (наричани „Групата“).

Основан в края на 1989 г., Центърът за изследване на демокрацията насърчава процеса на реформи в Европа чрез въздействие върху политиката и гражданското общество. Мисията на Центъра за изследване на демокрацията е „изграждането на мостове между науката и политиката“ и като независим интердисциплинарен аналитичен институт той съчетава широк спектър от знания, умения и възможности.

Центърът за изследване на демокрацията притежава 100% от капитала на своите консултантски звена „Витоша Рисърч“ ЕООД и „Проект 1“ ЕООД.

„Витоша Рисърч“ ЕООД, създадено през 2000 г., се специализира в изследвания и консултантска дейност в различни сфери: социална и икономическа политика; социални анализи и оценки; икономическо и политическо поведение; пазарни проучвания и други.

„Проект 1“ ЕООД е създадено през 2003 г. Неговият основен предмет на дейност е управлението на инвестиционната дейност в недвижими имоти на Групата и управлението на проекти, осъществявани извън грантови схеми.

Към 31 декември 2022 г. в Групата работят 36 души управленски и професионален персонал (включително външни консултанти), 8 души административен персонал и 7 души технически персонал.

Годишният финансов отчет на Групата е одобрен от Управителния съвет на 25.07.2023 г.

2. Счетоводна политика

По-долу е описана счетоводната политика, приложена при изготвянето на консолидирания финансов отчет. Тази политика е прилагана последователно през всички години, включени в отчета, освен ако не е упоменато друго.

2.1. База за изготвяне на годишния финансов отчет

Настоящият консолидиран финансов отчет е изготвен в съответствие с изискванията на МСФО, приети от ЕС, при спазване принципа на историческата цена.

Консолидираният финансов отчет включва отчетите на Центъра и неговите консултантски звена към 31 декември всяка година. Финансовите отчети на консултантските звена се изготвят за същия отчетен период като на организацията майка, използвайки сходни

счетоводни политики. За целите на консолидацията финансовата информация на Групата е агрегирана на принципа ред по ред, сумирайки подобните елементи на активи, пасиви, приходи и разходи.

Всички вътрешно-групови сделки, разчети и нереализирани печалби, свързани със сделки между компании от Групата, са елиминирани при консолидацията. Нереализираните загуби също са елиминирани, но са взети предвид като индикатор за обезценка на прехвърлените активи. Консултантските звена се консолидират напълно от датата на придобиване, представляваща датата, на която Групата придобива контрол, и продължават да се консолидират до датата, на която този контрол се прекрати. Където е необходимо, счетоводната политика на консултантските звена е променена в съответствие с възприетата от Групата политика.

Консултантски звена са всички предприятия (включително предприятия със специално предназначение), в които Групата притежава повече от половина от акциите или дяловете с право на глас и върху чиято финансова политика и дейност може да упражнява контрол. При определяне контрола на Групата върху други предприятия е взето предвид наличието и ефекта от потенциални права на глас, които се упражняват към настоящия момент или са в процес на прехвърляне.

При отчитане придобиването на консултантски звена се използва метода на покупката. Стойността на придобиването се определя по справедливата стойност на придобитите активи, издадените капиталови инструменти и натрупаните или поети пасиви към датата на придобиване.

Придобитите разграничими активи и поети пасиви и условни задължения се оценяват първоначално по справедлива стойност в деня на придобиването независимо от размера на неконтролиращото участие. Положителна репутация има в случаите, когато стойността на придобиването е по-висока от справедливата цена на разграничимите нетни активи на придобитото дружество. Ако стойността на придобиването е по-ниска от справедливата стойност на нетните активи на придобитото консултантски звено, разликата се признава директно в отчета за доходите.

След първоначалното признаване, репутацията се оценява по цена на придобиване, намалена с натрупаните загуби от обезценка. За целите на теста за обезценка, от датата на придобиването репутацията се разпределя към всички обекти, създаващи парични потоци, които се очаква да получат икономическа изгода от синергията на комбинацията, независимо дали други активи или пасиви на придобития бизнес са отнесени към тези обекти.

Ако репутацията е разпределена към обект, създаващ парични потоци, и Групата продаде дейност в рамките на този обект, то репутацията, свързана с продадената дейност, се включва в балансовата стойност на дейността при определяне на печалбата или загубата от освобождаването от тази дейност. Репутацията, свързана с освобождаваната дейност, се оценява въз основа на относителните стойности на тази дейност и на запазените дейности от обекта, генериращ парични потоци.

Операции с неконтролиращи участия

Неконтролиращите участия представляват дела от печалбата или загубата и нетните активи, които не се притежават от Групата и са представени отделно в отчета за доходите, а в консолидирания баланс са представени в собствения капитал, но отделно от собствения капитал на акционерите на организацията-майка. Освобождаването от неконтролиращи участия води до печалби и загуби за Групата, които се признават в отчета за доходите. Придобитите неконтролиращи участия се отчитат като се използва метод, при който разликата между цената на придобиване и балансовата стойност на дела на придобитите нетни активи се признава като репутация.

Изготвянето на финансовите отчети в съответствие с МСФО изисква употребата на счетоводни приблизителни оценки. При прилагането на счетоводната политика на Групата ръководството е използвало собствени преценки. Елементите на финансовите отчети, чието представяне включва по-висока степен на преценка или субективност, както и тези елементи, за които предположенията и оценките имат значително влияние върху финансовите отчети като цяло, са представени отделно в Приложение 4.

Нови стандарти и разяснения, приложени от Групата

При изготвянето на този консолидиран финансов отчет не са приложени новите и изменени стандарти и разяснения, задължителни за прилагане за финансови периоди, започващи на и след 1 януари 2022 г.. Ръководството смята, че те не засягат финансовия отчет на Групата, макар че биха могли да засегнат счетоводното отчитане на операции и събития в бъдещи отчетни периоди.

2.2. Сделки в чуждестранна валута

2.2.1. Функционална валута и валута на представяне

Отделните елементи на финансовите отчети на Групата се оценяват във валутата на основната икономическа среда, в която Групата извършва дейността си („функционална валута“). Годишният финансов отчет е представен в български лева, която е функционална валута и е валута на представяне.

2.2.2. Сделки и салда

Сделките в чуждестранна валута се представят във функционална валута, като се прилага официалния курс на датата на сделката. Печалбите и загубите от промяна във валутните курсове, възникнали в резултат на разплащания по сделки в чуждестранна валута, както и от преценка по заключителен валутен курс на деноминирания в чуждестранна валута активи и пасиви, се признават в отчета за доходите.

2.3. Имоти, машини и съоръжения

Имоти, машини, съоръжения и оборудване са представени по историческа стойност, която е намалена с начислените амортизации и загуби от обезценка. Историческата стой-

ност включва всички разходи, които са пряко свързани с придобиването и въвеждането в експлоатация на активите.

Последващите разходи се прибавят към балансовата стойност на актива или се отчитат като отделен актив, само когато се очаква, че Групата ще получи бъдещи икономически изгоди, свързани с употребата на този актив, и когато отчетната му стойност може да бъде достоверно определена.

Амортизация се начислява от датата, когато активът е влязъл в експлоатация. Земите не се амортизират, тъй като се смята, че имат неопределено дълъг полезен живот. Активите в строеж не се амортизират, тъй като не са налични за употреба.

Амортизация се начислява на база на линейния метод. Използваните амортизационни норми се основават на изчисления полезен живот, както следва:

Сгради	25 години
Машины и съоръжения	3,33 години
Транспортни средства	4 години
Компютри	2 години
Стопански инвентар	6,67 години

Имоти, машини, съоръжения се амортизират от месеца, следващ датата на придобиване, а активите, придобити по стопански начин – от месеца, когато активът е влязъл в експлоатация.

Когато балансовата стойност е по-висока от възстановимата стойност, дълготрайният материален актив се отчита по неговата възстановима стойност.

2.4. Нематериални активи

Нематериалните активи, придобити от Групата, се представят по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и загуби от обезценка.

Последващи разходи

Последващи разходи се капитализират в стойността на нематериалните дълготрайни активи, само когато се увеличават бъдещите икономически изгоди, черпени от използването на актива. Всички други разходи се признават в отчета за доходите в момента на възникване.

Нематериалните активи са амортизирани на база на линейния метод върху оценения полезен живот на активите, освен ако те имат неограничен полезен живот.

2.5. Финансови активи

Групата класифицира своите финансови активи в следните категории: финансови активи, отчитани по справедлива стойност в отчета за доходите; заеми и вземания; финан-

сови активи, държани до падежа, и финансови активи, на разположение за продажба. Класификацията се извършва според целта, за която са придобити финансовите активи. Ръководството определя класификацията на финансовите си активи в момента на покупката и преразглежда тази класификация в края на всеки отчетен период.

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в отчета за доходите

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в отчета за доходите, са финансови активи, държани за търгуване. Финансов актив се класифицира в тази категория, ако е придобит с цел да бъде продаден в краткосрочен план. Активите в тази категория се класифицират като краткосрочни.

За целите на този финансов отчет краткосрочни са активите с падеж до 12 месеца. През годината Групата не притежава такива финансови активи. Групата не притежава такива финансови активи към 31 декември 2022 г.

Заеми и вземания

Заеми и вземания са недеривативни финансови активи с фиксирани или определени плащания, които не се котират на активен пазар. Те са включени в краткосрочни активи, с изключение на тези с падеж повече от 12 месеца след датата на баланса, които се класифицират като дългосрочни. Заемите и вземанията се включват в категориите „търговски и други вземания“ и „пари и парични еквиваленти“ в счетоводния баланс. Заемите и вземанията се водят по амортизирана стойност, като се използва ефективен лихвен процент.

Финансови активи, държани до падежа

Финансовите активи, държани до падежа, са инвестиции с фиксиран падеж, които ръководството на Групата възнамерява и има възможност да държи до падежа. Тези финансови активи се класифицират като дългосрочни, с изключение на активи, които са с падеж до 12 месеца след датата на баланса и които са признати като текущи през отчетния период. Групата не притежава такива финансови активи.

Финансови активи, на разположение за продажба

Финансови активи на разположение за продажба са недеривативни активи, които представляват инвестиции, придобити с цел притежание за неопределен период, и които могат да бъдат продадени, когато Групата се нуждае от средства или при промяна на лихвения процент. Те се включват в дългосрочните активи, освен ако ръководство има намерение да продаде инвестициите в период до 12 месеца от датата на баланса или да ги използва като оперативен капитал. В такъв случай инвестициите се класифицират като краткотрайни активи. През годината Групата не притежава такива финансови активи. На датата на баланса Групата оценява дали съществуват обективни доказателства, че финансов актив или група от финансови активи са обезценени. Тестването за обезценка на търговски вземания е описано в Приложение 2.7.

2.6. Материални запаси

Материалните запаси се посочват по по-ниската от цената на придобиване и нетната реализуема стойност. Разходът се определя по метода на средно претеглената стойност. Нетната реализуема стойност е равна на очакваната продажна цена при нормално проличане на дейността, намалена с пряко свързаните с продажбата разходи.

2.7. Търговски и други вземания

Търговските вземания се признават първоначално по справедлива цена, а впоследствие по амортизирана стойност, определена като се използва метода на ефективния лихвен процент и намалена с евентуална провизия за обезценка. Провизия за обезценка се прави в случай, че съществува обективно доказателство, че Групата няма да бъде в състояние да събере всички дължими суми, съгласно първоначалните условия по отношение на съответния разчет.

Значими финансови затруднения на задълженото лице, вероятност за банкрут или финансово реструктуриране или невъзможност за изплащане на дълга (при просрочие над 30 дни) се приемат като индикатор, че търговското вземане е обезценено. Сумата на провизията е равна на разликата между балансовата стойност на вземането и сегашната стойност на очакваните бъдещи парични потоци, дисконтирани с първоначалният ефективен лихвен процент. Балансовата стойност на актива е намалена чрез използването на корективна сметка, а стойността на загубата се отразява в отчета за доходите към разходите за продажба и маркетинг. Когато търговско вземане е несъбираемо, то е описано от корективната сметка на търговските вземания. Последващо възстановяване на стойността, която е отписана, се отразява в намаление на разходите за продажба и маркетинг в отчета за доходите.

2.8. Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и парични еквиваленти включват пари в брой, пари по банкови сметки, други високо ликвидни краткосрочни инвестиции с падеж до 3 месеца, както и банкови овъдрафти. В баланса овъдрафтите се включват като краткосрочно задължение в категорията на краткосрочните заеми.

2.9. Инвестиционни имоти

Инвестиционни имоти са имоти, държани за получаване на приходи от наем или за увеличение на стойността им, или и за двете, но не с цел продажба в обичайната дейност, използване за производство или доставка на стоки или услуги, или за административни цели. Инвестиционните имоти първоначално се оценяват по цена на придобиване и при последваща оценка – по справедлива стойност, като промените се признават в печалби и загуби.

Цената на придобиване включва всички разходи, директно свързани с придобиването на инвестиционния имот. Стойността на инвестиционните имоти, придобити по стопански начин, включва направените разходи за материали, директно вложен труд,

разходите, пряко отнасящи се до привеждане на актива до състояние необходимо за неговата експлоатация, и капитализирани разходи по заеми.

Когато употребата на инвестиционен имот се промени така, че той се рекласифицира в имоти, съоръжения и оборудване, неговата справедлива стойност към датата на рекласификацията става цена на придобиване за последващо отчитане.

2.10. Заеми

Заемите се признават първоначално по справедлива стойност, намалена с направените разходи по извършването на транзакцията. Впоследствие заемите се отчитат по амортизируема стойност; всяка разлика между плащанията (нетно от разходите по извършването на транзакциите) и амортизираната стойност на заема се признава в отчета за доходите през периода на заема, като се използва метода на ефективната лихва.

Заемите се класифицират като краткосрочни задължения, освен ако Групата има безусловно право да отсрочи уреждането на задължението за период най-малко 12 месеца след датата на счетоводния баланс.

Разходите за заеми се признават като текущ разход в отчета за доходите.

2.11. Отсрочени данъци

Отсрочените данъци върху печалбата са определени изцяло, като се прилага балансовия метод на база на временните разлики, произлизащи между данъчните основи на активите и пасивите и техните балансови стойности. При изчисляване на отсрочените данъци се използват данъчните ставки (закони), действали към датата на съставяне на баланса, които се отнасят за периодите на очакваното обратно проявление на данъчните временни разлики.

Отсрочените данъчни активи се признават в степента, в която е вероятно наличието на бъдеща облагаема печалба, така че данъчните временни разлики да бъдат използвани.

2.12. Доход на наетите лица при пенсиониране

Съгласно чл. 222, ал. 3 от Кодекса на труда, при прекратяване на трудовото правоотношение, след като работникът или служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж, към датата на прекратяване на трудовото правоотношение работодателят е задължен да му изплати обезщетение в размер на минимум две и максимум шест брутни месечни заплати, ако работникът или служителят е бил нает от Групата над 10 години. Към 31 декември 2022 г. Групата не е отчела такива задължения.

2.13. Признаване на приходите

Приходите включват справедливата стойност на сумата от продажбата на стоки и услуги, която е генерирана или ще бъде генерирана от обичайната дейност на Групата. Приходите се отчитат нетно от данък върху добавената стойност, търговски отстъпки, отбивки и рабати и след елиминиране на вътрешно-груповите сделки.

Групата признава приходи, когато сумата на прихода може да бъде надеждно определена и се очаква предприятието да получи бъдещи икономически изгоди, съобразно критериите, описани по-долу. Сумата на прихода не се приема за надеждно измерена, докато не се разрешат всички непредвидени обстоятелства, свързани с продажбата. Групата основава своите преценки на историческия си опит, вземайки предвид вида на клиента, вида на сделката и особеностите на всяко споразумение.

Продажби на услуги

Приходите от договори с цени, определени според изразходеното време и извършените разходи, се осчетоводяват в отчета за доходите пропорционално на степента на осъществяване на операцията към датата на баланса. Приходите се признават според договореното възнаграждение за отработените часове. При договори с фиксирано време приходът се признава според съотношението на отработените часове спрямо общите часове, които трябва да бъдат отработени.

Приходите от договори с фиксирана цена за извършване на услуги също се признават според метода степен на завършеност. При този метод приходът се признава според съотношението на извършената работа спрямо общите услуги, които трябва да бъдат извършени.

При възникване на обстоятелства, които могат да променят първоначалните оценки на приходите, разходите или степента на завършеност, оценките се преразглеждат. Това преразглеждане може да доведе до увеличение или намаление на очакваните приходи или разходи и се отразява в приходите за периода, в който тези обстоятелства станат известни на ръководството.

Приходи от грантове и финансираня

Грантове и финансираня от финансиращи организации се признават първоначално като отсрочен приход, ако съществува разумна степен на сигурност, че те ще бъдат получени и Групата ще може да изпълни условията, свързани с усвояването на финансирането. Финансиранията, които покриват разходите на Групата, свързани с изпълнението на проекта, се признават в отчета за доходите на систематична база в периода, в който се признават разходите за неговото изпълнение. Финансиранията, които покриват разходите на Групата, свързани с придобиване на активи, се признават в отчета за доходите на систематична база през полезния живот на актива.

Приходи от лихви

Приходите от лихви се признават пропорционално на времето, като се използва метода на ефективната лихва. При обезценка на вземане Групата намалява балансовата му стойност до възстановимата му стойност, която представлява очакваните бъдещи парични потоци, дисконтирани на база на първоначалният ефективен лихвен процент, присъщ на инструмента, и впоследствие отчита сконтото като приходи от лихви. Приходите от лихви по обезценените заеми се признават на база първоначалният ефективен лихвен процент.

2.14. Разпределение на дивиденди

Групата не разпределя дивиденди.

3. Управление на финансовия риск

3.1. Въздействие на глобалната икономическа обстановка

Основният фактор за несигурност в европейската и българската конюнктура през 2022 г. беше войната на Русия в Украйна и последвалата газова и енергийна криза в Европа. Войната затрудни веригите на доставки и предизвика налагането на поредица от санкции върху Русия от страна на Г-7 и ЕС и приемането на редица допълнителни мерки за засилване на икономическата сигурност на държави – членки на ЕС. С договорената през март 2022 г. Версайска декларация, лидерите на 27-те страни членки постигнаха съгласие за постепенно, но възможно най-скорошно премахване на зависимостта на ЕС от руските изкопаеми горива. Очаква се войната да стане фактор за забавяне растежа на БВП на България, увеличаване на икономическата несигурност и намаляване на инвестициите през настоящата и следващите няколко години.

Руската инвазия в Украйна се състои непосредствено след едва започналото възстановяване на икономиката след пандемията от COVID-19. През 2020 и 2021 г. пандемията засегна сериозно световната икономика. Страните от ЕС, включително и България, отбелязаха дълбок спад, свързан с нарушаване на свободното движение на хора и стоки и увеличаване на безработицата. Но шокът от предприетите противоепидемични мерки беше смекчен от същественото разхлабване на паричните и бюджетните ограничения в европейски и световен мащаб. Българското правителство също прие мерки, макар и в по-ограничен мащаб, за запазване на икономическия ръст. Това доведе до спад в нивото на безработицата в страната (до 4,4% през четвъртото тримесечие на 2022 г.), а също и до компенсиране на спада в БВП от 2020 г. (-4,4%), 2021г. (4,2%) и 2022 г. (3,4%). Очаква се последствията от COVID кризата в глобален мащаб да имат все по-ограничено влияние върху икономическата активност.

Инфлацията в България достигна почти 8% към края на 2021 г. и почти 17% за 2022 г. Водещият фактор за това е покачането на цените на газа и на останалите енергийни източници, както и на хранителните стоки. Очаква се през 2023–2024 г. възходящата тенденция да се забави, но този процес зависи от много външни фактори. Това води до по-трудно планиране на разходите за всички дружества в Групата, включително за Центъра, което увеличава несигурността. Федералният резерв и Европейската централна банка (ЕЦБ) дадоха ясни заявки, че за овладяване на високата инфлация ще се наложи основните лихвени проценти да бъдат сериозно повишени. Федералният резерв пръв предприе мерки в тази насока, което доведе до временно повишаване стойността на долара спрямо еврото. ЕЦБ повиши основния лихвен процент до 2%, като се очаква през 2023 г. той да нарасне с поне още толкова. Това се отрази и на местна почва – БНБ повиши основния лихвен процент в страната до 1,30% към края на годината. В резултат на това, разходите на Групата за персонал, инвестиции и консумативи също се увеличиха, като се очаква натискът върху тяхното нарастване да продължи.

България продължава да е кандидат за членство в Шенген и Евророната, но процеса на приемане вероятно ще продължи да протича със затруднения и отклонения от първоначалните планове. През 2020 г. България се присъедини към валутно-курсовия механизъм ERM II с цел сближаване на икономиката си с тази на Евророната и като поредна стъпка преди приемането на еврото. От 1 октомври 2021 г. ЕЦБ започна да осъществява пряк надзор над значимите кредитни институции в страната. Банковите сметки на Групата са в институции, които попадат в списъка на ЕБЦ, което носи допълнителна сигурност. Напредъкът на икономическото сближаване с Евророната обаче е ограничен поради трудните икономически условия и продължаващата политическа нестабилност в страната, започнала от средата на 2020 г. България не отговаря на критерия за ценова стабилност, тъй като нивото на инфлацията е значително по-високо от референтната стойност. Независимо от това, дадените политическите заявки предполагат еврото да бъде прието през 2025 г., което би засилило инвеститорския интерес към страната и би имало положителен ефект за организации като Групата. Над 50% от средствата на Групата са деноминирани в евро.

Перспективите за икономически растеж на България в краткосрочен и средносрочен план остават несигурни, но положителни. Несигурността се засилва от политическата криза в страната и сериозната геополитическа нестабилност в Украйна и Черноморския регион. През 2022–2023 г. имаше редица политически сътресения, поредица от избори, служебни кабинети и не особено стабилно редовно правителство. Очаква се местните избори през 2023 г. и европейските избори през 2024 г. да продължат да разтърсват политическия живот. В тази връзка, ръководството не е в състояние да предвиди всички промени, които биха могли да повлияят върху сектора и върху икономиката като цяло, и следователно – какъв би бил техния цялостен ефект върху бъдещото финансово състояние на Групата. Анализът сочи, че в краткосрочен и средносрочен план рисковете са повишени и средата за развитие като цяло вероятно ще продължи да бъде нестабилна, което предполага и засилване на мерките за по-добро планиране и защита на финансовите интереси на Групата. Ръководството ще продължи да следи текущите рискове и да взема всички мерки за поддържане на стабилността и развитието на дейността на Групата в настоящата обстановка.

3.2. Фактори на финансовия риск

Осъществявайки дейността си, Групата е изложена на многообразни финансови рискове: пазарен риск (включващ валутен риск, ценови риск и риск от промени в паричния поток поради променящ се пазарен лихвен процент), кредитен риск и ликвиден риск. Програмата на Групата за цялостно управление на риска се фокусира върху финансовия риск и има за цел да намали евентуалните неблагоприятни ефекти върху финансовите показатели на Групата.

3.2.1. Пазарен риск

Валутен риск

Групата не е изложено на валутен риск, тъй като повечето транзакции в чуждестранна валута са деноминирани в евро. Към момента курсът на еврото е фиксиран към този на

българския лев. През 2022 г. Групата осъществяваше няколко проекта с финансиране в щатски долари, като поради неблагоприятните курсове на долара към българския лев претърпя известни загуби, но цялостното финансово състояние на Групата не бе сериозно засегнато.

Ръководството на Групата не допуска, че ще има промени в следващите 12 месеца, и затова не са правени допълнителни анализи.

Ценови риск

Ръководството на Групата следи ценовия риск в контекста на очакваните бъдещи приходи от оперативна дейност.

3.2.2. Лихвен риск

Тъй като Групата няма значителни лихвоносни активи, приходите ѝ и оперативните парични потоци са до голяма степен независими от промените на пазарните лихвени нива. Възможно е обаче, поради покачващите се лихвени проценти, през периода 2023–2025 г. да се повишат и лихвите по депозитите.

3.2.3. Кредитен риск

Кредитният риск произлиза от пари и парични еквиваленти и депозити в банки и други финансови институции.

3.2.4. Ликвиден риск

Съобразно основния си предмет на дейност, Групата има възможност за финансиране чрез договорени кредитни линии, овърдрафти и други кредитни инструменти, ако това е необходимо.

Таблицата по-долу анализира финансовите пасиви на Групата в съответните падежни групи на базата на оставащия период от счетоводния баланс към падежната дата на договора. Оповестените в таблицата суми са договорните недисконтирани парични потоци. Балансовите задължения в рамките на 12 месеца се равняват на преносните стойности, тъй като влиянието на дисконтирането е незначително.

(Всички суми са в хил. лева)

Към 31 декември 2021 г.	До 1 година	Между 1 и 2 години	Между 2 и 5 години	Над 5 години
Търговски и други задължения	93	–	–	–
Към 31 декември 2022 г.	До 1 година	Между 1 и 2 години	Между 2 и 5 години	Над 5 години
Търговски и други задължения	193	–	–	–

4. Значими счетоводни приблизителни оценки и преценки

Приблизителните оценки и преценки са базирани на натрупан опит и други фактори, включително очаквания за бъдещи събития при наличните обстоятелства. Достоверността на приблизителните оценки и преценки се преразглежда редовно.

Групата извършва приблизителни оценки и преценки за целите на счетоводното отчитане и оповестяване, които, по дефиниция, в повечето случаи се различават от фактическите резултати. Значимите счетоводни приблизителни оценки, при които има значителен риск от последваща съществена корекция на балансовите стойности на активите и пасивите през следващата финансова година, са описани по-долу:

Полезен живот на имоти, машини и съоръжения

Представянето и оценката на имотите, машините и съоръжения и нематериални активи изисква ръководството, на база на счетоводни преценки, да направи предположения за техния полезен живот и остатъчна стойност. Ръководството оценява всяка година остатъчния полезен живот на активите.

Обезценка на вземания

Обезценката на вземания се прави съобразно очакванията на ръководството за събираемостта на вземанията. Към датата на изготвяне на отчетите, ръководството прави преглед на съществуващите вземания и преценява тяхната събираемост.

5. Имоти, машини и съоръжения

(Всички суми са в хил. лева)

Отчетна стойност	Към 31 декември 2021 г.	Придобити	Отписани	Към 31 декември 2022 г.
Земя	413	–	–	413
Сгради	–	22	–	22
Компютри	274	32	–	306
Транспортни средства	243	–	–	243
Стопански инвентар	111	–	4	107
Други активи	8	–	–	8
Разходи за придобиване	599	–	599	–
Общо	1 661	54	603	1 099

Център за изследване на демокрацията (Групата)
Приложения към консолидирания годишен финансов отчет, 31 декември 2022 г.

Амортизация	Към 31 декември 2021 г.	Придобити	Отписани	Към 31 декември 2022 г.
Земя	29	–	–	29
Сгради	–	14	–	14
Компютри	247	26	–	273
Транспортни средства	243	–	–	243
Стопански инвентар	104	2	4	102
Други активи	2	–	–	2
Разходи за придобиване	–	–	29	(29)
Общо	625	42	33	634
Балансова стойност	Към 31 декември 2021 г.	Придобити	Отписани	Към 31 декември 2022 г.
Земя	384	–	–	384
Сгради	–	–	–	8
Компютри	27	–	–	33
Транспортни средства	–	–	–	–
Стопански инвентар	7	–	–	5
Други активи	6	–	–	6
Разходи за придобиване	599	–	–	29
Общо	1 023	–	–	465

6. Нематериални активи

(Всички суми са в хил. лева)

Отчетна стойност	Към 31 декември 2021 г.	Придобити	Отписани	Към 31 декември 2022 г.
Софтуер	524	–	–	524
Други	1 771	1806	23	1 771
Общо	2 295	1 806	23	2 295

Амортизация	Към 31 декември 2021 г.	Придобити	Отписани	Към 31 декември 2022 г.
Софтуер	522	1	–	523
Други	106	43	–	149
Общо	628	44	–	672

Балансова стойност	Към 31 декември 2021 г.	Придобити	Отписани	Към 31 декември 2022 г.
Софтуер	2	–	–	1
Други	1 665	–	–	3 405
Общо	1 667	–	–	3 406

7. Инвестиционни имоти

(Всички суми са в хил. лева)

	За годината, приключваща на:	
	31 декември 2022 г.	31 декември 2021 г.
Към 1 януари		
Балансова стойност в началото на периода	398	413
Разходи за амортизация	–	15
Балансова стойност в края на периода	398	398
Към 31 декември		
Отчетна стойност	511	511
Натрупана амортизация	(113)	(113)
Балансова стойност	398	398

Инвестиционните имоти на Групата представляват земи и сгради, придобити в периода 2005–2006 година. Инвестиционните имоти се представят в баланса на Групата по историческа стойност, намалена с начислените амортизации и загуби от обезценка.

8. Търговски и други вземания

(Всички суми са в хил. лева)	За годината, приключваща на:	
	31 декември 2022 г.	31 декември 2021 г.
Краткосрочни вземания		
Търговски вземания	783	503
Обезценка на търговски вземания	–	–
Търговски вземания, нето	<u>783</u>	<u>503</u>
Възстановен ДДС	19	78
Други	<u>9</u>	<u>3</u>
Общо вземания	<u><u>811</u></u>	<u><u>584</u></u>

(Всички суми са в хил. лева)	За годината, приключваща на:	
	31 декември 2022 г.	31 декември 2021 г.
Дългосрочни вземания		
Дългосрочен заем	174	182
Обезценка на търговски вземания	–	–
Общо дългосрочни вземания	<u><u>174</u></u>	<u><u>182</u></u>

Балансовата стойност на търговските и други вземания е близка до тяхната справедлива стойност.

9. Пари и парични еквиваленти

(Всички суми са в хил. лева)	За годината, приключваща на:	
	31 декември 2022 г.	31 декември 2021 г.
Пари в брой	11	19
Парични средства по разплащателни сметки	<u>4 374</u>	<u>4 538</u>
Общо	<u><u>4 385</u></u>	<u><u>4 557</u></u>

10. Търговски и други задължения

(Всички суми са в хил. лева)	За годината, приключваща на:	
	31 декември 2022 г.	31 декември 2021 г.
Краткосрочни задължения		
Задължения към клиенти	1	7
Възнаграждения и социални осигуровки	21	12
Корпоративен данък	14	12
Други	157	62
Общо	193	93

11. Финансиране за бъдещи периоди

(Всички суми са в хил. лева)	За годината, приключваща на:	
	31 декември 2022 г.	31 декември 2021 г.
Мрежа на европейските фондации – Провокации и устойчивост: Предизвикателства и отговори на руската дезинформация в Западна и Централна и Източна Европа	–	1
Европейска комисия (ЕК) – Алтернативни мерки на задържането по време на досъдебното производство: осведоменост и сътрудничество между съдебните органи за постигане на общи стандарти (PRE-TRIAD)	–	66
ЕК – Приобщаващ диалог по темата „енергийно гражданство“ в подкрепа на Европейския енергиен съюз (DIALOGUES)	130	267
ЕК – Оценка на риска от изолация на заподозрени и обвиняеми лица: ролята на медиите (ARISA 2)	–	10
ЕК – Разработване на общи минимални стандарти за регистриране на законно притежаваните оръжия и подобряване на обмена на информация между ЕС, Югоизточна Европа, Украйна и Молдова (REGISYNC)	181	252
ЕК – Гражданското общество за добро управление и антикорупция в Югоизточна Европа: изграждане на капацитет за мониторинг, застъпничество и повишаване на осведомеността (SELDI)	–	1
ЕК – Ефективен граничен контрол на стоки с оценка на риска и без нарушаване на бизнес потока (ENTRANCE)	–	33

(Всички суми са в хил. лева)	За годината, приключваща на:	
	31 декември 2022 г.	31 декември 2021 г.
ЕК – Европейска интегрирана инфраструктура за извличане и анализ на големи данни (SoBigData-PlusPlus)	39	59
ЕК – Кибервиктамизационен барометър: създаване и тестване на модел за сравнително изследване на бизнеса в ЕС и концепция на приложение за докладване на киберпрестъпления (CYBBAR)	151	270
ЕК – Изграждане на устойчиво общество в защита на демократичния дебат в Югоизточна Европа (FENCE)	–	94
ЕК – Технологии и методи за управление на миграционните потоци (ITFLOWS)	94	168
ЕК – Методология за оценка на националната готовност за злоупотреба с химични, биологични, радиологични и ядрени материали и познания (MASC-SBRN)	–	65
ЕК – Подкрепа за жертвите на домашно насилие чрез програма за повишаване на капацитета и осведомеността сред специалистите по човешки ресурси (SHE)	211	257
ЕК – Оценка на въздействието и ефективността на превантивните мерки върху директивите и рамковите решения на ЕС (PRE-RIGHTS)	–	23
ЕК – Радикализация, секуларизъм и управление на религиите – сближаване на европейските и азиатските перспективи (GREASE)	–	42
ЕК – Изследване на реалната стойност на енергийната ефективност (REFEREE)	93	147
ЕК – Ефектът на новите технологии, социалните медии и възприятията на населението върху миграционните потоци и сигурността в ЕС. Създаване на работещи мерки за противодействие, инструменти и практики (PERCEPTIONS)	9	72
Европейска фондация за климата – Оценка на рисковете за енергийната и климатична сигурност при различните алтернативи за декарбонизация в Югоизточна Европа, в частност ролята на природния газ (Проект № G-2109-62719)	2	59

(Всички суми са в хил. лева)	За годината, приключваща на:	
	31 декември 2022 г.	31 декември 2021 г.
Европейска фондация за климата – Анализ на причините за икономическия и демократичен упадък на Западните Балкани (Проект № G-2109-62713)	22	29
Европейска фондация за климата – Оценка на правните, политически и институционални пречки пред изграждането на офшорни вятърни централи (Проект № G-2109-62639)	–	38
Европейска фондация за климата – Разработване и пилотиране на методология за оценка на териториалните планове за справедлив преход в Централна и Източна Европа (Проект № G-2101-61429)	–	41
Европейска фондация за климата – Дългосрочни перспективи за декарбонизацията в България (Проект № G-2009-60916)	–	8
Немско сдружение за международно сътрудничество GIZ – Ангажиране на населението в борбата с изменението на климата чрез участие на потребителите в саниране и енергийни кооперативи	–	4
Партньорство за отворена информация – Демаскиране на дезинформационните послания в българските медии	–	3
ЕК – Подобряване на превенцията и междуведомственото сътрудничество срещу графика (ERADICATING)	48	–
Европейска фондация за климата – Разработване на нисковъглеродни политики за декарбонизация на българската икономика (Проект № G-2111-63105)	19	–
ЕК – Дерадикализация посредством оценка на радикализирането чрез различни идеологии (MIRAD)	59	–
ЕК – Заповеди за обезпечаване и конфискация: стъпки към създаване на общи стандарти (FORCE)	59	–
ЕК – Европейска технологично-иновационна платформа за биоенергия: подкрепа за заинтересованите лица в областта на възобновяемите горива и биоенергията 2022–2025 (ETIP)	293	–
ЕК – Обучениенагражданите за разпознаване на дезинформацията, базирано на изкуствен интелект (TITAN)	257	–

Център за изследване на демокрацията (Група)
 Приложения към консолидирания годишен финансов отчет, 31 декември 2022 г.

(Всички суми са в хил. лева)	За годината, приключваща на:	
	31 декември 2022 г.	31 декември 2021 г.
ЕК – Подготовка на научноизследователска инфраструктура за извличане на големи данни (SoBigData RI PPP)	146	–
Европейска фондация за климата – Подпомагане формулирането на политики с цел създаване на по-амбициозни ТПСР в България (Проект № G-2209-64730)	39	–
Държавен департамент на САЩ – Противодействие на хибридните заплахи, свързани с оръжията за масово унищожение (ОМУ) в Черноморския регион	170	–
Фондация „Уиндуърд“ – Извеждане от употреба на изкопаемия газ в Европа: приложимост, регулиране и възможности за финансиране в държавите – членки на ЕС от Централна и Югоизточна Европа	11	–
Европейска фондация за климата – Подпомагане на Комисията за енергиен преход за създаване на Национална пътна карта за климатична неутралност до 2050 г. (Проект № G-2210-64842)	25	–
Немско сдружение за международно сътрудничество – Повишаване капацитета за формиране на политики и управление на синята енергия в Централна и Източна Европа	43	–
Европейска фондация за климата – Повишаване на обществената осведоменост относно потенциала на вятърната енергия в енергийния преход в България чрез анализ на базата на ГИС в България, Унгария и Румъния (Проект № G-2211-65176)	19	–
ЕК – Противодействие на дезинформацията, насочена срещу Европейския проект (FHR)	68	–
Фонд за чист въздух – Обръщане на тенденциите: установяване на зони с ниски емисии на вредни вещества в транспортния сектор на гр. София	57	–
ЕК – Борба с организираната престъпност, свързана с кражби на коли, чрез разработване на бариери за превенция на онлайн предлагането на откраднати автомобили и авточасти (V-BAR)	116	–
ЕК – Правосъдие, съобразено с интересите на детето, в гръцките и кипърските съдилища (CHILD FRONT)	10	–

(Всички суми са в хил. лева)	За годината, приключваща на:	
	31 декември 2022 г.	31 декември 2021 г.
Национален фонд за демокрация – Анализ и противодействие на зловредното чуждо влияние (Договор № 2021-13506)	12	–
Други	38	16
Общо финансираня по проектни действия	2 421	2 025
Финансиране на дълготрайни активи	464	4
Общо финансиране за бъдещи периоди	2 885	2 029

12. Приходи от грантове

(Всички суми са в хил. лева)	За годината, приключваща на:	
	31 декември 2022 г.	31 декември 2021 г.
Приходите от грантове и други проекти за съответните периоди са както следва:		
Финансов механизъм на Европейското икономическо пространство (ФМ на ЕИП) – Противодействие на битовата престъпност чрез мониторинг и повишаване на гражданската осведоменост (112+)	–	109
Европейска фондация за климата – Насърчаване на зеления преход в България чрез подкрепа на работата на Консултативния съвет във връзка с Европейския зелен пакт (Проект № G-2005-60565)	–	65
Европейска фондация за климата – Разработване и пилотиране на методология за оценка на териториалните планове за справедлив преход в Централна и Източна Европа (Проект № G-2101-61429)	54	83
Европейска фондация за климата – Дългосрочни перспективи за декарбонизацията в България (Проект № G-2009-60916)	17	69
Европейска фондация за климата – Оценка на възможностите за използване на ветрогенератори в българската акватория на Черно море (Проект № G-2009-60941)	–	25
Национален фонд за демокрация – Анализ и противодействие на зловредното чуждо влияние (Договор № 2022-13506)	181	9

(Всички суми са в хил. лева)	За годината, приключваща на:	
	31 декември 2022 г.	31 декември 2021 г.
Приходите от грантове и други проекти за съответните периоди са както следва:		
ЕК (Европейска комисия) – Противодействие на антициганските прояви чрез обучение на специалисти и овластяване на ромската общност (LATCHO DROM)	10	6
ЕК – Обучение на адвокати, прокурори и съдии за гарантиране на по-добра защита на правата на мигранти и бежанци – жертви на трафик на хора (TRAIN PRO RIGHTS)	–	5
ЕК – Оценка на въздействието и ефективността на превантивните мерки върху директивите и рамковите решения на ЕС (PRE-RIGHTS)	26	23
ЕК – Ефектът на новите технологии, социалните медии и възприятията на населението върху миграционните потоци и сигурността в ЕС. Създаване на работещи мерки за противодействие, инструменти и практики (PERCEPTIONS)	73	18
ЕК – Прилагане на Стокхолмската програма в случаите на тероризъм и радикализация (FAIRNESS)	6	64
Държавен департемент на САЩ – Разобличаване на руските информационни операции в бившите социалистически държави: автоматизиран анализ, мониторинг и оценка на уязвимостта (HADES)	4	70
Мрежа на европейските фондации – Провокации и устойчивост: предизвикателства и отговори на руската дезинформация в Западна и Централна и Източна Европа	1	89
ЕК – Сътрудничество между съдебните и полицейските органи по превенция на радикализацията, водеща до тероризъм (JP-COOPS)	5	24
ЕК – Оценка на завладяването на държавата и мониторинг на антикорупционните политики на секторно равнище (SeeMaps)	–	45
ЕК – Изграждане на умения у младежите за справяне с крайнодесния екстремизъм онлайн (YouthRightOn)	–	49
ЕК – Услуги за мигранти, подпомогнати от ИКТ (МПСТ)	14	88
Централноевропейска инициатива – Изграждане на капацитет за прилагане на иновативни инструменти в рамките на ЕС за мониторинг на доброто управление и антикорупцията	–	27

(Всички суми са в хил. лева)	За годината, приключваща на:	
	31 декември 2022 г.	31 декември 2021 г.
Приходите от грантове и други проекти за съответните периоди са както следва:		
Национален фонд за демокрация – Анализ и противодействие на зловредното чуждо влияние (Договор № 2019-1170)	–	63
ЕК – Стратегическа оценка на сътрудничеството между съдебните и полицейските органи (SAT-LAW)	–	13
ФМ на ЕИП и Норвежки ФМ – Прилагане на общи подходи за противодействие на корупцията и добро управление в Югоизточна Европа: иновативни практики и публично-частни партньорства (R2G4P)	300	156
ЕК – Ефективен граничен контрол на стоки с оценка на риска и без нарушаване на бизнес потока (ENTRANCE)	141	124
ЕК – Подкрепа на дяловото участие на енергопотребителите във ВЕИ инсталации (SCORE)	–	30
ЕК – Приобщаващ диалог по темата „енергийно гражданство“ в подкрепа на Европейския енергиен съюз (DIALOGUES)	137	52
ЕК – Технологии и методи за управление на миграционните потоци (ITFLOWS)	103	54
ЕК – Гражданското общество за добро управление и антикорупция в Югоизточна Европа: изграждане на капацитет за мониторинг, застъпничество и повишаване на осведомеността (SELDI)	105	40
Немско сдружение за международно сътрудничество – Диалог за енергийния преход в Югоизточна Европа	–	41
Немско сдружение за международно сътрудничество – Разпределение на социално-икономическите ефекти на цените на въглеродните емисии в Централна и Източна Европа	88	23
ЕК – Радикализация, секуларизъм и управление на религиите – сближаване на европейските и азиатските перспективи (GREASE)	82	41
Немско сдружение за международно сътрудничество GIZ – Ангажиране на населението в борбата с изменението на климата чрез участие на потребителите в саниране и енергийни кооперативи	59	70

Център за изследване на демокрацията (Групата)
Приложения към консолидирания годишен финансов отчет, 31 декември 2022 г.

(Всички суми са в хил. лева)	За годината, приключваща на:	
	31 декември 2022 г.	31 декември 2021 г.
Приходите от грантове и други проекти за съответните периоди са както следва:		
ЕК – Изследване на реалната стойност на енергийната ефективност (REFEREE)	88	77
ЕК – Европейска интегрирана инфраструктура за извличане и анализ на големи данни (SoBigData-PlusPlus)	46	43
Център за международно частно предприемачество – Овластяване на бизнеса на Балканите в подкрепа на реформите в региона	92	86
ФМ на ЕИП и Норвежки ФМ – Разработване на мониторингова методология и провеждане на национален мониторинг на политики и институционални практики във връзка с домашното насилие и насилието, основано на пола в България (GENDI)	7	25
ЕК – Разработване на общи минимални стандарти за регистриране на законно притежаваните оръжия и подобряване на обмена на информация между ЕС, Югоизточна Европа, Украйна и Молдова (REGISYNC)	71	27
ЕК – Кибервиктамизационен барометър: създаване и тестване на модел за сравнително изследване на бизнеса в ЕС и концепция на приложение за докладване на киберпрестъпления (CYBBAR)	119	23
ЕК – Изграждане на устойчиво общество в защита на демократичния дебат в Югоизточна Европа (FENCE)	114	3
ЕК – Усъвършенстване на подхода на наказателното правосъдие към жертвите на престъпления (REJUST)	–	29
ЕК – Фактори за появата на екстремизъм в обществата от Близкия Изток, Северна Африка и Балканите (CONNEKT)	144	140
ЕК – Оценка на риска от изолация на заподозрени и обвиняеми лица: ролята на медиите (ARISA 2)	40	68
ЕК – Методология за оценка на националния капацитет за противодействие на злоупотребата с ХБРЯ (химични, биологични, радиоактивни и ядрени) материали и свързаната с тях информация (MASC-SBRN)	78	88

(Всички суми са в хил. лева)	За годината, приключваща на:	
	31 декември 2022 г.	31 декември 2021 г.
Приходите от грантове и други проекти за съответните периоди са както следва:		
ЕК – Преодоляване на антиджипсизма чрез овластяване на ромите за противодействие на дезинформацията и фалшивите новини в България (Care for Truth)	6	2
ЕК – Алтернативни мерки на задържането по време на досъдебното производство: осведоменост и сътрудничество между съдебните органи за постигане на общи стандарти (PRE-TRIAD)	100	13
Европейска фондация за климата – Оценка на китайското икономическо влияние в Централна и Югоизточна Европа (Проект № G-2004-60312)	–	110
Партньорство за отворена информация -- Анализ и популяризация на темата за дезинформацията в Югоизточна Европа като средство за налагане на руското икономическо влияние	–	11
Държавен департамент на САЩ – Зеленият преход като мотор за укрепване на енергийната сигурност в България	14	–
Държавен департамент на САЩ – Противодействие на хибридните заплахи, свързани с оръжията за масово унищожение (ОМУ), в България посредством укрепване на нормите и институциите за неразпространение	244	25
ФМ на ЕИП и Норвежки ФМ – Международна изследователска мрежа за оценка на инициативи, насочени към младежи над 25-годишна възраст, които не работят, не учат и не се обучават (LOST MILLENNIALS)	67	–
ЕК – Борба с организираната престъпност, свързана с кражби на коли, чрез разработване на бариери за превенция на онлайн предлагането на откраднати автомобили и авточасти (V-BAR)	86	–
Европейска фондация за климата – Анализ на причините за икономическия и демократичен упадък на Западните Балкани (Проект № G-2109-62713)	31	–
ЕК – Правосъдие, съобразено с интересите на детето, в гръцките и кипърските съдилища (CHILD FRONT)	29	–

(Всички суми са в хил. лева)	За годината, приключваща на:	
	31 декември 2022 г.	31 декември 2021 г.
Приходите от грантове и други проекти за съответните периоди са както следва:		
ЕК – Подкрепа за жертвите на домашно насилие чрез програма за повишаване на капацитета и осведомеността сред специалистите по човешки ресурси (SHE)	46	–
Партньорство за отворен достъп до информация – Демаскиране на дезинформационните послания в българските медии	10	–
Европейска фондация за климата – Оценка на рисковете за енергийната и климатична сигурност при различните алтернативи за декарбонизация в Югоизточна Европа, в частност ролята на природния газ (Договор № G-2109-62719)	56	–
ЕК – Подобряване на превенцията и междуведомственото сътрудничество срещу графика (ERADICATING)	64	–
Европейска фондация за климата – Оценка на правните, политически и институционални пречки пред изграждането на офшорни вятърни централи (Проект № G-2109-62639)	77	–
Европейска фондация за климата – Разработване на нисковъглеродни политики за декарбонизация на българската икономика (Проект № G-2111-63105)	52	–
Европейска фондация за климата – Стратегическа оценка на схемите за субсидиране на възледобива в България (Проект № G-2201-63299)	10	–
ЕК – Дерадикализация посредством оценка на радикализирането чрез различни идеологии (MIRAD)	71	–
ЕК – Заповеди за обезпечаване и конфискация: стъпки към създаване на общи стандарти (FORCE)	51	–
Европейска фондация за климата – Повишаване на обществената осведоменост за ролята на технологиите за производство и съхранение на възобновяема енергия в дългосрочната стратегия за енергиен преход на България (Проект № G-2203-63596)	20	–
Европейска фондация за климата – Оценка на руското влияние в европейската енергетика с цел противодействие на руската агресия в Украйна (Проект № G-2203-63630)	98	–

(Всички суми са в хил. лева)	За годината, приключваща на:	
Приходите от грантове и други проекти за съответните периоди са както следва:	31 декември 2022 г.	31 декември 2021 г.
Европейска фондация за климата – Анализ на рисковете за енергийната и климатична сигурност, произтичащи от нарастването на руското икономическо и политическо влияние, с цел по-добра осведоменост на управленските кръгове в Германия, Италия и ЕС (Проект № G-2204-63755)	176	–
ЕК – Европейска технологично-иновационна платформа за биоенергия: подкрепа за заинтересованите лица в областта на възобновяемите горива и биоенергията 2022–2025 (ETIP)	17	–
Европейска фондация за климата – Изготвяне на правна уредба за планирането, финансирането и осъществяването на проекти за производство на енергия от офшорен вятър в Черно море (Проект № G-2205-63973)	58	–
ЕК – Обучение на гражданите за разпознаване на дезинформацията, базирано на изкуствен интелект (TITAN)	29	–
Партньорство за отворен достъп до информация – Работна група за Украйна (Продължение)	7	–
Международен републикански институт – Изграждане на капацитет за противодействие на дезинформацията и зловредното чуждо влияние в България	36	–
ЕК – Подготовка на научноизследователска инфраструктура за извличане на големи данни (SoBigData RI PPP)	2	–
Европейска фондация за климата – Подпомагане формулирането на политики с цел създаване на по-амбициозни ТПСР в България (Проект № G-2209-64730)	1	–
Държавен департамент на САЩ – Противодействие на хибридните заплахи, свързани с оръжията за масово унищожение (ОМУ) в Черноморския регион	6	–
Фондация „Уиндуърд“ – Извеждане от употреба на изкопаемия газ в Европа: приложимост, регулиране и възможности за финансиране в държавите – членки на ЕС от Централна и Югоизточна Европа	14	–

Център за изследване на демокрацията (Груната)
Приложения към консолидирания годишен финансов отчет, 31 декември 2022 г.

(Всички суми са в хил. лева)	За годината, приключваща на:	
	31 декември 2022 г.	31 декември 2021 г.
Приходите от грантове и други проекти за съответните периоди са както следва:		
Европейска фондация за климата – Подпомагане на Комисията за енергиен преход за създаване на Национална пътна карта за климатична неутралност до 2050 г. (Проект № G-2210-64842)	6	–
Други проекти	6	29
Общо приходи от проекти	3 695	2 374
Приходи от безвъзмездни дарения	–	56
Други приходи	27	204
Общо приходи	3 722	2 634

13. Приходи от услуги и други дейности

(Всички суми са в хил. лева)	За годината, приключваща на:	
	31 декември 2022 г.	31 декември 2021 г.
Продажби на услуги	1 014	816
Приходи от безвъзмездни дарения	14	1
Приходи от други дейности	1	–
Общо приходи	1 029	817

14. Себестойност на продажбите

(Всички суми са в хил. лева)	За годината, приключваща на:	
	31 декември 2022 г.	31 декември 2021 г.
Себестойност на продажбите (безвъзмездно финансиране)	3 430	2 319
Себестойност на продажбите (услуги и други дейности)	911	669
Общо разходи	4 341	2 988

В себестойността на продажбите и административните разходи на Групата се включват:

(Всички суми са в хил. лева)	За годината, приключваща на:	
	31 декември 2022 г.	31 декември 2021 г.
Разходи за материали и консумативи	21	14
Външни услуги	1 301	860
Обезценка и амортизация	55	36
Заплати и хонорари	2 279	1 763
Социални осигуровки	301	247
Други разходи	384	68
Общо разходи	4 341	2 988

15. Финансови разходи, нетно

(Всички суми са в хил. лева)	За годината, приключваща на:	
	31 декември 2022 г.	31 декември 2021 г.
Печалби от валутно-курсови разлики, нетно	31	20
Разходи за валутно-курсови разлики, нетно	(11)	(6)
Печалби / загуби от валутно-курсови разлики, нетно	20	14
Други финансови приходи	–	4
Други финансови разходи	(8)	(7)
Други финансови разходи, нетно	(8)	(3)
Финансови разходи, нетно	12	11

16. Разходи за данъци

Основните компоненти на разхода за данъци върху дохода за годините, приключващи на 31 декември 2021 и 2022 г. са:

	Към 31 декември	
	2022 г.	2021 г.
Текущи данъци	37	34
Разходи за данъци	37	34

Официалната данъчна ставка за 2022 г., определена със Закона за корпоративното подоходно облагане, е 10% (2021 г.: 10%). Отсроченият данък е изчислен на база временни разлики по балансовия метод, използвайки приложимите данъчни ставки.

Движение на отсрочени данъци през годината

	Баланс на 1 януари 2021 г.	Приход в отчета за доходите	Баланс 31 декември 2021 г.
Имоти, машини и съоръжения	–	–	–
Търговски задължения	–	–	–
Нетни отсрочени данъчни активи/(пасиви)	–	–	–

Данъчните власти могат да извършват проверки на финансовите отчети и документация за предходните пет години от настоящия данъчен период и да определят допълнителни глоби. Ръководството на Групата не разполага с информация, която би довела до значителни задължения в тази област.

През последните години не са били извършвани данъчни проверки.

17. Сделки със свързани лица

Групата е свързано лице с Фондация „Приложни изследвания и комуникации“ и консултантското звено на Фондацията.

През годината са извършени следните транзакции:

Свързано лице	Транзакции през годината	януари – декември		31 декември		31 декември	
		2022 г.	2021 г.	2022 г.	2021 г.	2022 г.	2021 г.
		Транзакции		Вземания		Задължения	
Фондация ПИК	Договор за наем	81	81	-	-	-	-
„АРК Консултинг“ ЕООД	Договор за консултантски услуги	13	-4	-	-	-	-
Българска асоциация за оценка на политиките	Договор за заем	(8)	40	174	182	-	-
		86	117	174	182	-	-

Сделки с директори и други ръководни лица

Общата сума на изплатените възнаграждения, хонорари и социални осигуровки, включени в разходите за външни услуги, са, както следва:

	2022 г.	2021 г.
Управителен съвет и Изпълнителен директор	416	340

18. Събития след датата на баланса

Няма значими събития след датата на финансовите отчети на Групата, които да изискват специфично оповестяване.